DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p., wtorek, 25 kwietnia 1944 r. Nr 70

PRAWDA O JUGOSŁAWII

B.B.C. w dalszym ciągu wyolbrzymia wyczyny jugosłowiańskich "partyzantów", pomijając milczeniem osiągnięcia wojsk regularnych pod dowództwem gen. Michajłowicza. O ile nam wiadomo, ani B.B.C., ani prasa codzienna nie doniosły o następującym zdarzeniu:

Ciężkie bombowce amerykańskie atakowały skutecznie stację kolejową w pobliżu Niszu, przy czym podpaliły zbiorniki benzyny i zniszczyły trzy niemieckie samoloty. Wracając do bazy, bombowce zostały zaatakowane przez dziewięć Heinklów. Jeden z bombowców musiał dokonać przymusowego lądowania. Wysłano dwa oddziały bułgarskie, po 200 ludzi, aby wziąć do niewoli załogę bombowca. Na oddziały te napadł oddział jugosłowiańskich wojsk regularnych, pod dowództwem płk. Keserowicza. Bułgarzy zostali odparci, i zostawili 17 zabitych i 4 jeńców. Dziewiątnastu Amerykanów przyglądało się starciu, a po odpędzeniu wroga znaleźli się wśród przyjaciół. Tegoż dnia uległ uszkodzeniu inny ciężki bombowiec amerykański w locie z Bari do Sofii. Dziesięciu ludzi załogi uratowało się za pomocą spadochronów, i uzyskało pomoc od wojsk regularnych.

W dniach 26, 27 i 28 stycznia odbył się w Jugosławii tajny Kongres Narodowy. Kongres ten jest wydarzeniem wielkiej wagi, ponieważ wzmacnia on władzę prawowitego rządu jugosłowiańskiego w Kairze. Podczas obrad Kongresu poważni politycy w Jugosławii odmówili uznania "rządu" gen. Tito, nie posiadającego ani konstytucyjnej podstawy ani prawowitej władzy.

Kongres Narodowy jest pierwszym znakiem zorganizowanego życia politycznego od chwili okupowania kraju przez Niemców, Włochów, Węgrów, Bułgarów i Chorwatów. W Kongresie brało udział 273 delegatów. Przewodniczył Kongresowi dr Živko Topalowicz, jeden z przywódców jugosłowiańskiego ruchu robotniczego (reprezentował on Jugosławię w Międzynarodowym Biurze Pracy w Genewie). Wiceprzewodniczącym był Radomir Jankowicz, przywódca serbskiej partii chłopskiej. W Kongresie wzięli udział przedstawiciele wszystkich partii z Serbii, Chorwacji i Słowenii. Jedynie komuniści nie byli reprezentowani, lecz zaproszono ich na następne zebrania Kongresu. Gen. Michajłowicz był obecny jako przedstawiciel rządu jugosłowiańskiego.

Kongres opracował zasady federacji jugosłowiańskiej, w ramach której Serbia, Chorwacja i Słowenia mają mieć jednakowe prawa, oraz projekt reformy społecznej i konstytucyjnej. Kongres postanowił stworzyć koalicję wszystkich partii, pod nazwą Jugosłowiańskiej Demokratycznej Unii Narodowej. Uchwalono rezolucję, wyrażającą wierność królowi Piotrowi, rządowi jugosłowiańskiemu i gen. Michajłowiczowi, który jest jednocześnie dowódcą oddziałów walczących i ministrem wojny. Wysłano pozdrowienia do króla Piotra i jego rządu, do Churchilla, prezydenta Roosevelta, marsz. Stalina, do rządów polskiego, greckiego i czechosłowackiego, i do gen. de Gaulle.

Aby przybyć na Kongres, wielu delegatów musiało przebyć wielkie odległości. Fakt, że tak wielu z nich mogło spotkać się w zupełnej tajemnicy i obradować w ciągu trzech dni, jest rzeczą wyjątkową w krajach okupowanych przez wroga. Obecnie król Piotr i jego rząd mają to, czego im dotychczas brakowało - czynną organizację polityczną w kraju, organizację, która będzie pomocna w dziele zjednoczenia wszystkich sił oporu pod władzą prawowitego rządu i przeciwko wspólnemu wrogowi.

(Voigt, "The Nineteenth Century and After", marzec 1944)

-oOo-

DELEGACI KRAJU U P. PREZYDENTA

Londyn, 24.IV. W niedzielę, dnia 23 b.m., p. Prezydent R.P. przyjął przedstawicieli Polski Podziemnej, którzy przybyli ostatnio do Londynu. Prezydent Raczkiewicz odbył z przybyszami z kraju długą rozmowę.

"GENERALNA PRÓBA" PRZED INWAZJĄ

Sztokholm, 24.IV. Dzisiejsza prasa szwedzka donosi, że w Anglii odbyły się największe w historii manewry, w których wzięła udział znaczna ilość oddziałów spadochronowych. Według opinii prasy szwedzkiej manewry te uważać należy za generalną próbę przed inwazją. Komentator wojskowy radia szwedzkiego wyraża pogląd, że po lądowaniu Sprzymierzonych walki w Europie potrwają kilka miesięcy, i rozstrzygnięcie nastąpi przed końcem bieżącego roku.

CZY ROOSEVELT JEST W LONDYNIE ?

Sztokholm, 24.IV. Dzisiejsze dzienniki szwedzkie w dalszym ciągu podtrzymują twierdzenie, że prez. Roosevelt znajduje się na terenie W. Brytanii. Szereg dzienników donosi, że wbrew ostatniemu dementi konferencja Roosevelta, Churchilla i Stalina odbędzie się wkrótce po rozpoczęciu przez Sprzymierzonych inwazji. Na konferencji tej omówione będą przede wszystkim niezałatwione dotychczas problemy polityczne.

SZWECJA GOTOWA DO OBRONY

Sztokholm, 24.IV. W Szwecji odbyły się wielkie ćwiczenia bojowe, w których wzięła udział armia lądowa, marynarka i lotnictwo. Głównym punktem manewrów była inwazja z morza na Sztokholm, która została odparta. Głównodowodzący armii szwedzkiej oświadczył, że obecnie bardziej niż kiedykolwiek Szwecja musi być gotowa do obrony, gdyż walki mogą się przenieść na jej terytorium. Naród szwedzki znaleźć się może wobec konieczności obrony swej neutralności i niepodległości.

NARODOWY KOMITET WĘGRÓW W LONDYNIE

Ankara, 24.IV. W Londynie utworzony został narodowy Komitet Węgrów pod przewodnictwem Michała Karolyi, który stał na czele rządu węgierskiego w roku 1918. Komitet nie uznaje arbitrażu wiedeńskiego ani też przyłączenia do Węgier Rusi Podkarpackiej i terytoriów, należących uprzednio do Jugosławii. Komitet żąda też oddania pod sąd adm. Horthy za zdradę narodu węgierskiego. Narodowy Komitet Węgrów w Londynie nie będzie traktowany jako rząd, lecz jako reprezentacja narodu węgierskiego, której głównym celem ma być osiągnięcie porozumienia z narodami sąsiadującymi.

PO ZERWANIU ROKOWAŃ SOWIECKO-FIŃSKICH

Ankara, 24.IV. W Helsinkach ogłoszono wczoraj oficjalnie, że przyczyną odrzucenia warunków sowieckich był fakt, iż nie dały się one pogodzić z zasadą niepodległości Finlandii. Rząd fiński przedstawił propozycje sowieckie parlamentowi, który uznał jednogłośnie, że nie mogą one stanowić podstawy do zawarcia pokoju.

Sztokholm, 24.IV. Korespondent Reutera donosi z Moskwy, że ostateczne odrzucenie przez Finlandię propozycji pokojowych wywołało rozczarowanie w sowieckich kołach politycznych. Przeważa tam opinia, że Finlandia wogóle nie jest zdolna do przyjęcia żadnych warunków, gdyż nie może sama decydować. Mimo to nie wyklucza się w Moskwie trzeciej próby dojścia do porozumienia.

Londyn, 24.IV. Prasa angielska atakuje ostro Finlandię, podkreślając, że obecny rząd fiński konsekwentnie prowadzi kraj do zguby.

BUNT MARYNARZY GRECKICH

Londyn, 24.IV. Władze greckie uśmierzyły bunt, który wybuchł wśród załóg trzech greckich okrętów wojennych w jednym z portów Bliskiego Wschodu. Bunt miał podłoże wyłącznie polityczne, i wywołany był niezadowoleniem z powodu przewlekania sprawy utworzenia rządu greckiego na szerokiej platformie politycznej.

Kair, 24.IV. Utworzenie nowego rządu greckiego napotyka na trudności, głównie z powodu nieprzybycia dotychczas do Kairu przedstawicieli partii EAM. Prawdopodobnie przyjazd ich opóźnia się z powodu trudności komunikacyjnych.

CORAZ MNIEJ MYŚLIWCÓW NIEMIECKICH

Londyn, 24.IV. Ogłoszono dziś w Londynie wspólne oświadczenie brytyjsko-amerykańskie w sprawie prowadzonej przez lotnictwo sojusznicze akcji, mającej na celu zniszczenie niemieckich sił powietrznych. W oświadczeniu stwierdzono m.in., że w początkach 1942 r. Niemcy opracowali plan czterokrotnego zwiększenia produkcji myśliwców jednosilnikowych do kwietnia 1944 r. Fabrykom niemieckim udało się do lipca 1943 r. podwoić produkcję tych myśliwców, następnie jednak naskutek systematycznych nalotów produkcja ta poczęła spadać. Pod koniec lutego b.r. rozpoczęły się pogody, które umożliwiły wielkie działania amerykańskich sił powietrznych. W ciągu pierwszych trzech miesięcy b.r. Niemcy stracili więcej myśliwców niż mogli wyprodukować. W marcu b.r. produkcja była mniejsza niż w sierpniu 1942 r., a w kwietniu będzie jeszcze mniejsza, chociaż Niemcy przewidywali czterokrotne zwiększenie jej w tym okresie.

ZMIANY W DOWÓDZTWIE SOWIECKIM ?

Sztokholm, 24.IV. Prasa szwedzka donosi, że przeprowadzone mają być zmiany na naczelnych stanowiskach w armii sowieckiej. Marsz. Woroszyłow objąć ma dowództwo na froncie północnym, a Timoszenko, który dowodzi obecnie wojskami na płd. Kaukazie, na granicy tureckiej - dowództwo frontu południowego.

WIADOMOŚCI WOJENNE W SKRÓCIE

M.p., 24.IV. Podajemy poniżej streszczenie ostatnich wiadomości z frontów:

OFENSYWA LOTNICZA: Dziś w ciągu dnia 750 ciężkich bombowców amerykańskich pod osłoną 1000 myśliwców bombardowało fabryki lotnicze i inne we Friedrichshafen, oraz lotniska w okolicy Monachium. Ubiegłej nocy bombowce brytyjskie dokonały nalotu na składy sprzętu łączności lotnictwa niemieckiego na płn.-wschód od Brukselli. Bombowce Mosquito bombardowały Mannheim. Samoloty z baz włoskich bombardowały dziś dworce przetokowe w Bukareszcie i w Ploesti.

FRONT WSCHODNI: Na froncie wschodnim nie zaszły ważniejsze zmiany. W rejonie Stanisławowa lotnictwo sowieckie wspomaga piechotę, odpierającą natarcia Niemców. Ciężkie walki toczą się wokół Sewastopola. Na froncie estońskim zlikwidowano klin niemiecki, wbity w stanowiska sowieckie pod Narwą.

FRONT WŁOSKI: Nie zanotowano ważniejszych wydarzeń - utarczki patroli i wymiana ognia artyleryjskiego.

W KILKU SŁOWACH

- W Waszyngtonie ujawniono, że niemieckie okręty podwodne zatapiają obecnie mniej niż 1/2 procentu statków, przepływających Atlantyk. Stosunek strat jest taki, że na każdy zatopiony statek przypada więcej niż jeden zatopiony okręt podwodny.
- Marynarka wojenna St. Zjednoczonych liczy obecnie o 6 okrętów liniowych więcej niż w chwili napadu japońskiego na Pearl Harbour.